Nepilngadīgo tiesības tiesas procesā

Igaunija

1. Bērna tiesībspēja un rīcībspēja

Saskaņā ar Civilkodeksa likuma Vispārējo daļu visām personām ir pasīva tiesībspēja un rīcībspēja. Personām, kuras ir jaunākas par 18 gadiem, ir ierobežota aktīvā tiesībspēja un rīcībspēja. Tiesa var paplašināt ierobežoto aktīvo tiesībspēju un rīcībspēju bērniem, kuri ir 15 gadus veci un vecāki, ja tas ir bērna interesēs un ja to ļauj bērna attīstības līmenis. Igaunijā minimālais vecums, kuru sasniedzot, prasītājs var patstāvīgi celt prasību tiesā, ir 15 gadi.

2. Pielāgota tiesas procesa pieejamība

Attiecībā uz tiesu sistēmām sk. attiecīgo e-tiesiskuma portāla lapu.

Ar bērniem, kuri nav sasnieguši minimālo vecumu, no kura iestājas krimināltatbildība (14 gadi) un kuri izdarījuši noziedzīgus nodarījumus, strādā jauniešu lietu komitejas. Komiteju lēmumus vispirms izskata apriņķu gubernatori, bet vēlākas apelācijas administratīvajā tiesvedībā izskata administratīvās tiesas. Ir iespējams iesniegt pieteikumu par atbilstošu pasākumu, ja lieta tiesā atrodas deviņus mēnešus vai ilgāk un tiesa pamatotu iemeslu dēļ vēl nav veikusi kādu nepieciešamu procedūru. Arī tad, ja tiesas sēde bez pušu piekrišanas tiek atlikta uz laiku, kas pārsniedz trīs mēnešus, puses var pārsūdzēt attiecīgo lēmumu. Ir īpaši noteikumi, kas reglamentē pagaidu pasākumus, kurus tiesa var noteikt, lai pasargātu bērnu no kaitējuma un nodrošinātu prasību, un likums paredz izņēmumu attiecībā uz bērnu ar īpašām vajadzībām uzklausīšanu.

3. Daudzdisciplīnu aspekti

Bērnu aizsardzību organizē republikas valdība, Bērnu aizsardzības padome, Sociālo lietu ministrija, Sociālās apdrošināšanas padome, apriņķu gubernatori un pašvaldības, pamatojoties uz Bērnu aizsardzības likumā paredzētajām funkcijām.

4. Speciālistu apmācība

Tiesnešu apmācību organizē Tiesnešu apmācības padome, kas darbojas Augstākās tiesas pakļautībā saskaņā ar Igaunijas Tiesu likumu. Igaunijas Advokātu asociācija ir Eiropas Advokātu asociācijas biedre un ar tās starpniecību sazinās ar citām dalībvalstīm par apmācību.

5. Bērna intereses

Daudzos tiesību aktos ir atsauce uz bērna interesēm. Bērnu aizsardzības likumā (21. pantā) ir noteikts pienākums izvirzīt par galveno apsvērumu bērna intereses.

6. Lēmumu uzraudzība un izpilde tiesas procesos, kuros iesaistīti bērni

Tā kā bērniem nav aktīvas procesuālās tiesībspējas un rīcībspējas, tiesa viņus personīgi neinformē par spriedumu un tā izpildi. Tiklīdz spriedums kļūst izpildāms, bērna likumīgais pārstāvis var iesniegt tiesu izpildītājam pieteikumu par izpildi. Uzskata, ka pienākums paziņot bērnam informāciju par izpildes procedūru ir viņa likumīgajam pārstāvim.

7. Tiesiskās aizsardzības līdzekļu pieejamība

Igaunijā civilprocesā iesaistītus bērnus pārstāv viņu likumīgie pārstāvji, par kuriem tiek prezumēts, ka viņi darbojas bērnu interesēs. Tāpēc principā bērnu likumīgie pārstāvji var iesniegt tiesā pieteikumus un apelācijas sūdzības pārstāvēto bērnu vārdā un bez viņu piekrišanas. Tomēr no tiesību aktiem izriet, ka arī bērns patstāvīgi var iesniegt pieteikumu/apelācijas sūdzību tiesā. Šādos gadījumos tiek gaidīts, ka bērnam nekavējoties pievienosies viņa likumīgais pārstāvis. Ģimenes lietās, ko ierosina ar lūgumrakstu, bērnam, kurš ir 14 gadus vecs vai vecāks un kuram ir pietiekama izpratne par procedūru, ir tiesības pārsūdzēt tiesas nolēmumus bez viņa likumīgā pārstāvja pārstāvības.

8. Adopcijas procedūra, ieskaitot starptautisko adopciju

Persona, kura vēlas adoptēt, iesniedz adopcijas pieteikumu apriņķa pārvaldei. Ja apriņķa pārvalde uzskata, ka adopcijas nosacījumi ir izpildīti, persona, kura vēlas adoptēt, iesniedz adopcijas pieteikumu tiesai. Adopcijas pieteikumu iesniedz adoptētā bērna dzīvesvietas tiesai. Ja adoptētāja vai adoptētā bērna dzīvesvieta nav Igaunijā, tiesa nelemj par adopciju, kamēr nav saņemta piekrišana no Starptautisko adopcijas lietu komitejas, kas izveidota Igaunijas Republikas Sociālo lietu ministrijā. Bērnu, kurš ir vismaz 10 gadus vecs, drīkst adoptēt tikai ar viņa piekrišanu.

Bērniem draudzīga justīcija Igaunijā PDF (469 Kb) en

Lapa atjaunināta: 31/07/2020

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.